

σοσιαλισμό απ' τὸ φόβο μὴ ἡ τέχνη πάθῃ μαρσισμό κάτω ἀπὸ σοσιαλιστικὴν ὀργάνωσιν τῆς κοινωνίας. "Ὅσο γι' αὐτὸ ἔχει ἡ ζωὴ τὰ μέτρα της καὶ γιὰ τοὺς δρόμους της κανεὶς δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ φοβῆται. Κ' ἡ τέχνη, ποὺ ταιριαστῆκε ὡς τὰ τώρα μὲ ὅλα τὰ κοινωνικὰ ἰδεώδη, θὰ τὰ βολέψῃ μόνη της καὶ μὲ τὰ μέλλοντα. Ὅποιος σκέπτεται ἔτσι γιὰ τὴ ζωὴ κ' ἔτσι τὴν κρίνει καὶ τὴν ἐχτιμάει, ἀντὶ νάνακα- τεύῃ τοὺς συναδέλφους τοῦ δικοῦ του κριτικοῦ ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔχουν καμμιὰ θέσιν, θὰ γύριζε νὰ τοὺς πῆ, ὅταν πιάσουν καὶ κρίνουν— ἂν τὸ κάνουν πράγματι— τοὺς ἀρχαίους καὶ τὸ Σαίξπηρ μὲ τὸ μέτρο τῶν ση- μερινῶν κοινωνικῶν ἰδανικῶν τους : — Κύριε, ζεχνάτε πῶς αὐτὰ ἀλλάζουν μὲ τίς ἀνάγκες τῶν καιρῶν, δὲ θέλετε νὰ νιώσετε πῶς ἕνας ποιητῆς δὲν κρίνεται ὅξω ἀπὸ τὴν ἐποχὴν του κ' ἔτσι χάνετε τὸ ἔδαφος τῆς ἀντικειμενικότητος καὶ συνεπῶς τῆς σοβαρότη- τας, θέλοντας νὰ ὑποβάλετε τὴ δική σας ψυχολογία ὡς μέτρο ἀπόλυτο στὴν ἐκτίμησιν τῆς ζωῆς. Θέλετε τὸ Σαίξπηρ λ. χ. νάντυσε δύναμιν ἀπ' τοὺς κοι- μισμένους, δίχως συνείδησιν ἀνθρωπισμοῦ προλετά- ριους τῆς ἐποχῆς του, ἐκεῖ ποὺ αὐτὸς τὴν εὕρισκε σπαρταριστὴ σὲ μιὰ γερὰ καὶ δυνατὴ, ὅλη δροσιὰ καὶ ἀρρενωπότητα, γεμάτη ἐνέργεια καὶ χαρὰ ζωῆς ἀ- ριστοκρατικῆς νιότητος τοῦ τόπου του.

Αὐτὴ τὴ ζήτησις κ' ὁ φίλος μου ἄδικα σὲ μιὰ κοινωνικὴ τάξιν τοῦ τόπου του χωρὶς ἀγάπην κ' ἐν- θουσιασμό ζωῆς, ἰδανικὸν, ἀκμὴ καὶ μέλλον καὶ αὐτὸ θέλησα νὰ τοῦ ἀποδείξω, κρίνοντας ὅπως ἔκρινα τὸ δράμα του. "Ὅτι, κ' ἂν πῶ περισσότερα ὅξω ἐπανά- ληψιν τῶν ὅσα εἶπα. Μὲ ἀπαγοιήτευσιν ἐκλείπει τὸ βι- βλίον του γιὰτὶ δὲ βῆκα σ' αὐτὸ τὸν ποιητὴ, ποὺ εἰρνεύεται μὲ τὰ ἐνοστιχὰ του στὰ ζωντανὰ ἰδεώδη τῆς ζωῆς. Ὁ φίλος μου ἐπιμένει πῶς παρεξήγησα καὶ συκοφαντήσα τὸν ἥρωά του. Ἀπ' τὴ δική του ἀποψὴ τοῦ ρίχνω δίκιο. Ἀπ' τὴ δική μου ὅμως τὸ ἔνακλειώ πῶς ἡ ἀπολογία ποὺ τοῦ ἔκαμε, ἀπαντών- τας μου, δὲ μοῦ πρόσφερε νέα στοιχεῖα ποὺ νὰ μοῦ ἀλλάξουν τὴν ἐντύπωσιν, ποὺ ὁ ἄγωνας τοῦ ἥρωά του ναῦρη χάρα κ' ἔλεος στὴ βάρβαρην καὶ ἀνάσθησιν ἀπ' τὴν ὁμορφίαν ψυχῆς μου, ὅπως καὶ τὸ αἶσθημα, ἡ φιλοσοφία τῆς ζωῆς, ποὺ ἐπισφραγίζει τὴν ἀπολο- γίαν αὐτὴν, μοῦ μένει πάντα ἀσυμπάθητος καὶ ἄς μοῦ ἐ- πιτρέψῃ νὰ τοῦ ἀπαντήσω σ' ἐκείνη μ' αὐτὰ τὰ λό- για τοῦ Σολῆ : α "Ἄχ αὐτὸς ὁ φόβος τῆς ζωῆς, δὲ τρόμος μπρὸς στοὺς μόχθους καὶ στὰ καθήκοντα, στὶς συμφορὰς καὶ στὶς καταστροφάς, ποὺ κάνει νά- παρνούμαστε τίς χαρὰς μπροστὰ στὸ σκυῖατρο τῶν πόνων. Αὐτὴ ἡ δειλία μ' ἐπαναστατεῖ, δὲ μπορῶ νὰ τὴ συμπαθῶσω. Εἶναι χρέος τοῦ καθενὸς νὰ ζῇ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν, νὰ ζῇ τὴ ζωὴν του δικάκην καὶ ἀκόμα εἶναι καλλίτερος ὁ πόνος, ἔστω μονάχα ὁ πό- νος, παρὰ νὰ παρατηρῇ ἀπ' τὸ ζωντανὸν καὶ ἀνθρώ- πινον ποὺ ἔχει μέσα του.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ΒΓΗΚΑΝΕ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Δράμα μὲ τρία μέρη

(Σελίδες 150, σὲ καλὸ χαρτί).

Ποιλεῖται σὲ γραφεῖα τοῦ «Νουμά»

(Δρόμος Ζήνωνος, 2) Ἀθήνα

Δρ. 3 γιὰ τὴν Ἑλλάδα

Φρ. 5 γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΑΠΟ ΤΑ «ΧΑΛΑΣΜΑΤΑ»

ΧΙΟΝΙΑ

Τοῦ Ἀργύρου Ἐφταλιώτη

Βογγαίε δ' ἀγέρας σὲ κλαριά
θανάτου ἀνατριχίλα
σέρνει, καὶ μ' ἄγρω μονοκρητὸ
τὴν ἔρημ θύρα σπρώχνει
ὁ λόγχος σβύνει, στὴ γωνιά
μαυρίζουσι τὰ ξύλα
καὶ ὄξω τὰ πλατοχώραφα
σκεπάζει χιόνι...χιόνι...

Μονάχος σὲ βαροθυμῆς
καινούργιος πελαγῶν
τὸ χιόνι πέφτει καὶ ἀπολά
μ' ἀλαφροανουρίζει
σημανοῦράλλω ἕνα σκοπὸν
καινούργιον καὶ μερῶν
καὶ τὸ σιγαστοῦρουδο
μὲ γλυκαποκοιμίζει.

Βογγαίε δ' ἀγέρας σὲ κλαριά
θανάτου ἀνατριχίλα
σέρνει, καὶ μ' ἄγρω μονοκρητὸ
τὴν ἔρημ θύρα σπρώχνει
Κοβνὸν ὁ λόγχος, καταγιά
σκορπιεῖται καὶ μαυρίλα
καὶ ὄξω τὰ πλατοχώραφα
σκεπάζει χιόνι...χιόνι...

Σμύρνη

N. ΣΑΝΤΟΠΙΝΑΙΟΣ

Η 25η ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ

ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Κ' ἐφέτος καθὼς καὶ πέρου τὰ παιδιὰ τῶν δημοτικῶν σκολειῶν μὲ τοὺς εὐγενικοὺς καὶ μορφωμένους δασκάλους τους καὶ μὲ τὸν ἄξιο καὶ καλὸν Ἐπιθεωρητὴ τους κ. Πα- πανικολάου πῆγαν μὲ τίς σημαῖες τους, καὶ ψάλλοντας διά- φορα ἔθνικα τραγούδια γιὰ νὰ στεφανώσουν στὸ Μοναστήρι τῆς Πλατυτέρας τὰ μνήματα τοῦ Κυβερνήτη Καποδίστρια καὶ τοῦ Φώτου Τραπεζάλα.

Ἡ φρεσινὴ γιορτὴ εἶχε καὶ περισσότερην χάσιν γιὰτὶ καὶ κόσμος πολλὸς γονιῶν παρευρέθησαν καὶ οἱ ἀναχωρητίες τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων. Στὸ τίλος τῆς γιορτῆς ὁ ἐνθουσιαστικὸς καὶ μεγαλόκαρ- δος Ἐπιθεωρητῆς μπρὸς στὰ παιδιὰ καὶ σὲ τῶνον κόσμον εἶ- πε αὐτὰ τὰ λόγια γιὰ τὴν γιορτὴ τῆς Λευτερίας μας, ποὺ μὲ μεγάλη εὐχαρίστησιν σοῦ τὰ στέλνω γιὰ νὰ τὰ τυπώσης στὸ «Νουμά» μας.

Παιδιὰ μου!

Ὅταν ὁ κόσμος εἶταν σκλαβωμένος ἀπὸ τὴν ἀ- μαρτία ὁ καλὸς Θεὸς ἔστειλε τὸν υἱὸν του τὸν μονο- γενὴν κ' ἐσταυρώθη γιὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ κόσμος. Καὶ ὅταν ἐσκλαβώθη ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοὺς Τούρκους διὰ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ, ἔστειλε τοὺς τιμημένους Ἡ- ρωας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης.

Δύο ἀπὸ τοὺς ἥρωας αὐτοὺς σκεπάζουν οἱ τάφοι ποὺ στεφανώσατε σήμερον. Ὁ ἕνας ἀφιέρωσε στὸ Ἐ- θνος τὸν μεγάλον του νοῦν, τὴν Ἑλληνικὴν του καρ- διὰ εἰς τὸ αἷμα του τὸ εὐγενικὸν κ' ἔσωσε τὴν Πα- τρίδα. Εἶναι ὁ Κερκυραῖος Καποδίστριας. Ὁ ἄλλος παιδί ἀκόμα στὴν ἰδική σας ἡλικία ἐφτυσε κατὰ πρόσωπον τὸν τύραννον λέγοντάς του ὅτι οἱ γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος θὰ γεννοῦν πάντα Ἑλληνόπαιδα πρό- θεμα νὰ χάνουν τὸ αἷμα τους χάριν τῆς Πατρίδος

καὶ τῆς Λευτερίας. Καὶ ἀφοῦ ἐστόλισε τοὺς βράχους τοῦ Σουλίου μὲ τὴ δόξα τῆς παλληκαρίας του ἤρ- θε καὶ ἀνεπαύθη στὴ φιλόξενη γῆ τῆς Κερκύρας. Ὅλοι σας τὸν γνωρίζετε. Εἶναι ὁ Σουλιώτης Φώτος Τραπεζάλας. Κι ὁ μὲν ἐλευθερωτῆς τοῦ κόσμου εἶταν Θεὸς κ' ἐτελειώσε τὸ ἔργον του, ἐνῶ οἱ ἥρωες τοῦ εἰκοσίου ἦσαν ἄνθρωποι καὶ ἀπέθανον χωρὶς νὰ ἐλευ- θερώσουν ὅλοκληρον τὴν Ἑλλάδα. Ἀφῆσαν ὅμως ἄλ- λους διὰ ν' ἀποτελειώσουν τὸ ἔργον καὶ νὰ φέρουν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος στὴν περασμένην του δόξα. Οἱ ἄλλοι αὐτοὶ εἴσατε σεις, τὰ παιδιὰ τοῦ δημο- κτικοῦ σχολεῖοῦ.

Κυττάζετε τὰ βουνὰ ἐκεῖνα τὰ ἀντικρινὰ. Εἶ- ναι ζυμωμένα μὲ αἷμα Ἑλληνικὸν χυμένο χάριν τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ καλοῦ τῆς ἀνθρωπό- τητος. Καὶ ὅμως ἐκεῖ ἐπάνω καὶ πολὺ πλεῖ πέρα ἀκόμα, ὡς τὴν Πόλιν τοῦ Μαρμαραμένου Βασιλιᾶ, ἐκατομμύρια ἀδέρφια σας, ἀναπνέουν τὸν φαρμακω- μένον ἄερα τῆς σκλαβίας. Τὰ Ἑλληνόπουλα ἐκεῖνα δὲ γιορτάζουν τὸ φῶς ποὺ φωτίζει ἐσᾶς ἐδῶ. Ἐ- κεί εἶναι σβυσμένο. Ἐκεῖ πέρα δὲν τραγουδοῦν τρα- γούδια οὔτε γιὰ τὴν Ἀνοξιν, οὔτε γιὰ τὴ Λευτε- ριά. Ἐκεῖ στοὺς κάμπους τῆς Μακεδονίας μας καὶ στὰ Μακεδονικὰ βουνὰ ἀντηγεῖ ὁ θρήνος τῶν ἀδερ- φιῶν σας, ποὺ δολοφονοῦνται καὶ ψήνουνται ἀπὸ τοὺς λυσσασμένους λύκους τῆς Βουλγαρίας.

Τὸ προσόνημα λοιπόν, ποὺ ἐκάματε σήμερον στὰ Ἑθνικὰ μνήματα εἶναι ὄρκος ἱερός, ὅτι ὅλη σας ἡ ζωὴ θὰ εἶναι μιὰ παντοτινὴ ἐργασία γιὰ ν' ἀγ- καλιωσθῆτε κάποιαν εὐλογημένην ἡμέραν ἐλευθέρους τοὺς σκλαβωμένους ἐκείνους ἀδερφοὺς σας. Καὶ θὰ τὸ κατορθώσατε ἂν κάνατε ἑπι καθημερινὰ σας λέγει τὸ Σχολεῖον. Νὰ ἔχετε πίστη στὸ Θεόν. Νὰ ζήτε σύμφωνα μὲ τὸ Ἐυαγγέλιον του, νὰ ὑπακούετε στοὺς Νόμους καὶ στοὺς ἀρχοντας τῆς Πατρίδος. Νὰ σέ- βεσατε τοὺς γονεῖς καὶ νὰ τιμᾶτε τοὺς ἀνωτέρους σας. Νὰ εἶσθε ἐργατικά καὶ φιλότιμα παιδιὰ καὶ νὰ λα- τρεῦσατε τὴν Γυμναστικὴν καὶ τὰ ὅπλα. Τότε ἐφοδια- σμένοι πλέον μὲ γερὰ κεφάλια, μὲ μεγάλες καρδίαις καὶ μὲ σιδερῆνα στήθη θὰ γενήτε ἱκανὰ ν' ἀκούετε ἀληθινὰ τὸν πόνον τῶν ἀντικρινῶν ἀδερφῶν σας καὶ νὰ ἀποκριθῆτε μὲ ἀποτέλεσμα εἰς τὸ παράπονόν τους. Καὶ τότε ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον ὡς τὸ ἄλλο τῶν Ἑλλη- νικῶν χωρῶν θὰ ἀκουστῇ ὁ οὐράνιος ἀλλαλαγμὸς α Ζήτω ἡ Μεγάλη Ἑλλάς.

ΣΤ.

ΟΙ ΑΙΩΝΙΕΣ

Εἴμαστε μεις καλόβολοι κυρούλες
ποὺ λέν στὴν πυρροσὶὰ τὰ παραμύθια
ποὺ καθάλωνας τὰ σκοπεδύελα
πρὸς τ' ἄγνωρα καὶ τ' ἄφρατα σὰς φέρονουμε
καὶ σ' ὅσα δὲ γνωρίσαν τὴν ἀλήθειαν.

Στὴς θάλασσας τὴ μέση χιζίζουμε
τὰ κροσταλλίνα τὰ παλιάνια.
Ὁ Ἀράκος κνηγάει τὴ Ρήγισσα
καὶ τὴν πενιμόρφη τὰ παλλημάρια
στ' ἀστραφτερά τους πόνον τ' αἶμα.

Εἴμαστε μεις οἱ παραγνωρισμένους
στοῦ Χάρου τίς λαθραματιῆς
γὰς πάντα γὰς καὶ γερσμένους
λὸς πῶς τὰ νύκτα δὲ γνωρίσαμε ποτὲς.

Εἴμαστε μεις φτωχοὶ ἐρωτευμένους
μὲ τῆς Χαρόντισσας τὸ γιῶ